

27. 8. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Společný zástupce vlastníků dluhopisů po novelizaci zákona o dluhopisech

Dne 4. 1. 2019 vstoupila v účinnost novela zákona o dluhopisech obsažená v zákoně č. [307/2018](#) Sb. Cílem novely obsahující téměř 100 změnových bodů bylo zejména přiblížení právní úpravy praxi a odstranění některých stávajících nejasností. Mezi nejvýznamnější změny lze bezpochyby zahrnout zejména výslovné zákonné zakotvení institutu agenta pro zajištění[1], odstranění dosavadní nedostatečné úpravy hypotečních zástavních listů a jejich nahrazení širším pojmem kryté dluhopisy a úpravu vydávání zero bondů, tedy dluhopisů se záporným výnosem. Novela se též dotkla institutu společného zástupce vlastníků dluhopisů (dále jen „Společný zástupce“)[2], přičemž právě tento institut je předmětem tohoto příspěvku.

Jednou ze změn, kterou úprava institutu Společného zástupce oproti minulé úpravě prodělala, jsou možnosti jeho ustanovení, resp. jmenování. Zatímco podle předchozí právní úpravy rozhodovala o ustanovení Společného zástupce pouze schůze vlastníků dluhopisů, nyní je možné ustanovení Společného zástupce nejen prostřednictvím rozhodnutí schůze věřitelů tříčtvrtinovou většinou hlasů přítomných vlastníků dluhopisů, ale též na základě písemné smlouvy. Tato písemná smlouva musí být uzavřena mezi emitentem a Společným zástupcem, a to nejpozději k datu emise dluhopisů. Pozdější ustanovení Společného zástupce tímto způsobem není dle našeho názoru možné.

EVERSHEDS SUTHERLAND

V případě, že není dodržena požadovaná písemná forma smlouvy, máme za to, že tuto vadu lze dodatečně zhojit v souladu s ustanovením § 582 občanského zákoníku, avšak s tím, že z důvodu nedostatku formy je takovouto smlouvu zřejmě nutné považovat za nezpřístupněnou ve smyslu ustanovení § 24 odst. 5 zákona o dluhopisech s dále uvedenými následky.

Jak bylo naznačeno v předchozím odstavci, novela výslovně počítá s možností, že smlouva mezi emitentem a Společným zástupcem nebude částečně či celá zpřístupněna potenciálním investorům. V případě, že ke zpřístupnění nedojde stejným způsobem, jaký zákon stanoví pro zpřístupnění emisních podmínek, je nutné, aby emisní podmínky výslovně obsahovaly alespoň popis práv a povinností Společného zástupce. Smlouva či emisní podmínky musí též obsahovat podmínky a postup při změně osoby Společného zástupce.

Schůze vlastníků může kdykoli rozhodnout o změně v osobě Společného zástupce, a to opět tříčtvrtinovou většinou hlasů přítomných vlastníků dluhopisů. Rozhodnutím schůze vlastníků o změně v osobě Společného zástupce je emitent vždy vázán. Dojde-li ke změně v osobě Společného zástupce, přecházejí práva a povinnosti ze smlouvy a emisních podmínek v plném rozsahu na nového Společného zástupce. Aktuální Společný zástupce musí být vždy identifikovatelný pro vlastníky dluhopisů v emisních podmínkách nebo v rozhodnutí schůze vlastníků.

Společný zástupce je povinen vykonávat svou činnost s odbornou péčí, kvalifikovaně, čestně, spravedlivě a v nejlepším zájmu vlastníků dluhopisů, a je vždy vázán rozhodnutím vlastníků dluhopisů přijatým na schůzi vlastníků alespoň prostou většinou hlasů ohledně toho, jak má vykonávat práva z příslušné dluhopisové emise. Na rozdíl od předchozí právní úpravy zákon výslovně nestanoví, kdy je Společný zástupce oprávněn se odchýlit od rozhodnutí schůze vlastníků. Máme však za to, že např. v situaci, kdy by rozhodnutí schůze vlastníků odporovalo právním předpisům nebo by nebylo v souladu se společnými zájmy vlastníků dluhopisů, není povinen jednat v souladu s tímto rozhodnutím.

Společný zástupce je oprávněn vykonávat vedle svých práv rovněž veškerá práva agenta pro zajištění, pokud nebude agentem pro zajištění ustanovena odlišná osoba. Tato možnost je posílena tím, že se automaticky presumuje oprávnění Společného zástupce vykonávat veškerá práva a povinnosti agenta pro zajištění, pokud smlouva mezi Společným zástupcem a emitentem nestanoví jinak.

Změnu prodělala také oprávnění Společného zástupce, když dle současné právní úpravy je Společný zástupce oprávněn uplatňovat ve prospěch vlastníků dluhopisů všechna práva spojená s dluhopisy, kontrolovat plnění emisních podmínek ze strany emitenta a činit ve prospěch vlastníků dluhopisů další úkony nebo jinak chránit jejich zájmy, nestanoví-li emisní podmínky či smlouva jinak. Není tak nutné, aby rozsah oprávnění pozitivně stanovovala schůze vlastníků svým rozhodnutím, jak požadovala předchozí právní úprava.

V rozsahu, v jakém Společný zástupce uplatňuje práva spojená s dluhopisy, nemohou vlastníci dluhopisů uplatňovat taková práva samostatně a při výkonu oprávnění spojených se zastupováním vlastníků dluhopisů se na společného zástupce hledí, jakoby byl věřitelem každé pohledávky každého vlastníka dluhopisů. Věřitelská práva vykonává Společný zástupce v souladu s emisními podmínkami nebo smlouvou uzavřenou s emitentem, a to vlastním jménem ve prospěch vlastníků dluhopisů, což platí i po jmenování nuceného správce krytých bloků a pro případ insolvenčního řízení, výkonu rozhodnutí nebo exekuce týkajících se emitenta dluhopisů nebo jeho majetku.

Závěr

Změnu zákona o dluhopisech ohledně Společného zástupce považujeme za krok správným směrem, a to zejména v souvislosti s možným provázáním role Společného zástupce a agenta pro zajištění, rozšířením možností ustanovení Společného zástupce a volnějším pojetím jeho oprávnění.

Jiří Kokeš,
advokát

Šimon Otta,
právní asistent

[Eversheds Sutherland Dvořák Hager, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Oasis Florenc
Pobřežní 394/12

[1] K dispozici >>> [zde](#).

[2] § 24 zákona o dluhopisech.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)
- [Odstoupení od smlouvy v insolvenčním řízení](#)
- [Zřízení exekutorského zástavního práva - právní rámec, dopady a judikatura](#)
- [Novela nařízení o insolvenčním řízení nabyla účinnosti - jaké přinesla změny?](#)